

Seletuskiri dokumendi „Keelatud ainete ja keelatud meetodite nimekiri 2024“ juurde

2024. aasta WADA keelatud ainete ja keelatud meetodite nimekirja tehtud suuremad muudatused ning selgitavad märkused.

Keelatud nimekirja seksioonide S1, S2, S4, M1, M2, M3 ja S6 alamklasside numeratsioon muudeti selgemaks, hoidmaks ära nende valesti tõlgendamist dokumendis. Klassifikatsioon ise ei muutunud.

AINED JA MEETODID, MIS ON ALATI KEELATUD (VÕISTLUSSISESELT JA VÕISTLUSVÄLISELT)

KEELATUD AINED

S0. HEAKSKIITMATA AINED

- Näidetena lisati: 2,4-dinitrofenool (DNP) ja troponiini aktivaatorid (nt reldesemtiiv ja tirasemtiiv).

S1. ANABOOLSE TOIMEGA AINED

- nandrolooni (19-nortestosterooni) analoogidest lisati näidetena: trestoloon (7α -metüül-19-nortestosteroon, MENT), dimetandroloon ($7\alpha,11\beta$ -dimetüül-19-nortestosteroon) ja 11β -metüül-19-nortestosteroon.

S2. PEPTIIDHORMOONID, KASVUFAKTORID, SARNASE TOIMEGA AINED JA MIMEEETIKUMID

- S2.2.1: pealkirjastati selgemaks: „Testosterooni stimuleerivad peptiidid meestel“. Selle muudatusega täpsustatakse, et busereliin, desloreliin, gosereliin, histreliin, leuproreliin, nafareliin ja triptoreliin on näited gonadotropiini vabastava hormooni (GnRH) agonisti analoogidest ning näitena lisati sinna rühma histreliin. Näitena lisati veel kisspeptiin ja selle agonisti analoogid, mis GnRH (ning sellest tulenevalt ka testosterooni) sekretsiooni stimuleerivad.
- S2.2.2: näitena lisati tetrakosaktiid (ACTH 1-24), kuna esimese 24 aminohappe ulatuses on see struktuurilt sama, mis looduslik kortikotropiin (ACTH), omades seega täielikku bioloogilist aktiivsust sarnaselt looduslikule hormoonile.
- S2.2.4: kasvuhormooni sekretsiooni suurendavate ainete (GHS) loetellu lisati kapromoreliin ja ibutamoreen (MK-677), mis on loodusliku hormooni (ghreliini) mimeetikumid, mis omakorda stimuleerib kasvuhormooni (GH) ja insuliinilaadse kasvufaktori 1 (IGF-1) tootmist.
- S2.3: lisati rekombinantse insuliinilaadse kasvufaktori 1 (IGF-1) INN nimetus – mekasermiin.

S4. HORMOONID JA METABOOLSED MODULAATORID

- S4.4.1 uuendati, et lisada Rev-Erb- α agonistid ja näidetena lisati SR9011 ning paigutati ümber SR9009.

S5. DIUREETIKUMID JA MASKEERIVAD AINED

- Selguse parendamiseks tehti seksioonis S5 toimetuskäik muudatusi. Vaptaanide loetelu täiendati konivaptaani ja mosavaptaaniga.

KEELATUD MEETODID

M1. VERE JA VERE KOOSTISOSADE MANIPULATSIOONID

- Vereplasma või selle komponentide doonorlus plasmafereesi teel ei ole sportlastele enam keelatud, kui see toimub registreeritud verekeskuses.

AINED JA MEETODID, MIS ON KEELATUD VÕISTLUSSISESELT

KEELATUD AINED

S6. STIMULEERIVA TOIMEGA AINED

- Näitena määratletud stimuleeriva toimega ainete loetellu lisati 2-fenüülpropan-1-amiin(β -metüülfenüületüülamiin, BMPEA), kuna seda esineb toidulisandite koostises.
- Erandite alla, imidasoliini derivaatide näidete juurde lisati tramasoliin.

S7. NARKOOTILISE TOIMEGA AINED

- WADA Täidesaatev Komitee (*Executive Committee*) võttis 23. septembril 2022. aastal vastu otsuse, et alates 1. jaanuarist 2024 on tramadool võistluste ajal keelatud. Tramadool on kuulunud WADA jälgimisnimekirja mitmeid aastaid. Andmed on näidanud tramadooli laialdast kasutamist mitmetel spordialadel: jalgrattasõit, ragbi ja jalgpall. Tramadooli kuritarvitamine, doosist tingitud füüsiline sõltuvus, uimastina tarvitamine ja üleannustamise riskid populatsioonis on murettekitavad ning on viinud selleni, et paljudes riikides piiratakse tramadooli tarvitamist. WADA poolt toetatud uuringud on kinnitanud tramadooli potentsiaali tõsta füüsilist sooritusvõimet spordis. Täpsema info tramadooli eliminatsiooni perioodi kohta organismist avalikustab WADA enne 1. jaanuari 2024.
- "Eliminatsiooni periood" tähendab aega ravimi viimasest manustatud annusest kuni võistlusperioodi alguse ajani (st kell 23.59 võistluseelsel päeval, välja arvatud juhul, kui WADA on spordiala võistlusperioodi jaoks kohaldanud mõnd muud ajalist määratlust).

S9. GLÜKOKORTIKOIDID

- Glükokortikoidide eliminatsiooni perioodi tabelit täiendati rektaalse manustamisviisi osas; glükokortikoidid jäävad võistluseselt keelatuks, kui neid manustatakse rektaalselt. Eliminatsiooni perioodid lähtuvad ravimi tootja poolt lubatud maksimaalsetest kasutamisanlustest:

Manustamisviis	Glükokortikoid	Eliminatsiooni periood*
Suukaudne**	Kõik glükokortikoidid	3 päeva
	Välja arvatud: triamtsinoloon ja triamtsinoloonatsetoniid	10 päeva
Lihasesisene	Beetametasoon; deksametasoon; metüülprednisoloon	5 päeva
	Prednisoloon; prednisoon	10 päeva
	Triamtsinoloon atsetoniid	60 päeva
Paikne süstimine (sh periartikulaarne, intraartikulaarne, peritendinoosne ja intratendinoosne)	Kõik glükokortikoidid	3 päeva
	Välja arvatud: prednisoloon; prednisoon; triamtsinoloonatsetoniid; triamtsinoloonheksatsetoniid	10 päeva
Rektaalne	Kõik glükokortikoidid	3 päeva
	Välja arvatud: triamtsinoloondiatsetaat; triamtsinoloonatsetoniid	10 päeva

* “Eliminatsiooni periood” tähendab aega ravimi viimasest manustatud annusest kuni võistlusperioodi alguse ajani (st kell 23.59 võistluseelsetel päeval, välja arvatud juhul, kui WADA on spordiala võistlusperioodi jaoks kohaldanud mõnd muud ajalist määratlust). See võimaldab glükokortikoidi elimineerumise organismist tasemeni, mis jääb alla raporteerimise piirväärtuse.

**Suukaudse manustamisviisi alla kuulub ka oromukosaalne, bukaalne, gingivaalne ja sublingvaalne.

- Eliminatsiooniperioodi tabel on ingliskeelsena leitav ka WADA KKK alt:
<https://www.wada-ama.org/en/prohibited-list#faq-anchor>

JÄLGIMISNIMEKIRI

- Salmeterool ja vilanterool eemaldati jälgimisnimekirjast, sest saadi soovitud andmed.
- Tramadool eemaldati jälgimisnimekirjast, kuna see lisati keelatud ainete nimekirja (S7 Narkootilise toimega ained).
- Tapentadool ja dihüdrokodeiin lisati jälgimisnimekirja, et monitoorida võistlussiseseid kasutamismustreid.
- GLP-1 analoog semaglutiid lisati jälgimisnimekirja, et uurida selle kasutamistrende spordis.